

POLAK WE FRANCJI

Le Numéro : 50 centimes.

Numer : 50 cts.

" LE POLONAIS EN FRANCE " — Journal hebdomadaire

Przedpłata we Francji :

Cena numeru.... 50 cts
Półrocznie..... 12 fr.

Po za Francją w Europie :
Rocznie..... 48 fr.

W Ameryce :

Rocznie..... 3 dol.

Pismo poświęcone
sprawom religijnym, społecznym i ojczystym

Wychodzi w każdą niedzielę

ORGAN ZWIĄZKU TOWARZYSTW KATOLICKICH

Adres Redakcji i

Administracji

263 bis, rue Saint-Honoré

PARIS (1er arr.)

Nr. czeku 97067

PARYŻ

NIEDZIELA 1 KWIETNIA 1928

Rok. V — N° 14

Potrzeba księży polskich we Francji

We Francji na emigracji jest obecnie 52 księży polskich. Zła wąchy się mogło, że to duża liczba. Tymczasem, mimo to są kolonie polskie, liczące po parę tysięcy, a księdza polskiego nie mają.

W koloniach zwartych, przemysłowych potrzeba w obecnych warunkach najmniej jeszcze 8 księży, aby zapotrzebowaniom jako tako zadość uczynić. Oprócz tego Polacy w rolnictwie rozsiani są po całej Francji i nie ma departamentu, gdzieby Polaków nie było. Nasi robotnicy rolni są najbardziej opuszczeni i najbardziej potrzebują opieki duszpasterskiej.

Żeby tę opiekę zapewnić, trzeba utworzyć we Francji 16 placówek duszpasterskich polskich w różnych punktach Francji. Do każdej z tych placówek przydzielić należy po dwa trzy departamenty i dać księdza polskiego, któryby, rezydując w punkcie centralnym, objeżdżał stale swój okręg. Na to więc ponownie trzeba 16 księży. Potrzebom powyższym uczynić mogą zadość tylko księża stali, t. j. tacy, którzyby pozostawali na posterunku przynajmniej 2 do trzech lat. Inaczej niema mowy o ciągłości pracy, po-

moc zaś na miesiąc, na dwa jest bezużyteczna. Potrzeba zatem 24 księży stałych dla duszpasterstwa emigracyjnego.

Na mocy uchwał zjazdów Księży Biskupów opieka duszpasterska nad emigracją od-

dana została J. E. Ks. Prymasowi Polski. We Francji wszyscy księża zorganizowani są w katolickiej Misji Polskiej z siedzibą w Paryżu (263 bis, rue Saint-Honoré). Zgodnie z postanowieniem J. E. Ks. Prymasa wszyscy księża, mający zamiar pracować na emigracji we Francji, zgłaszają się z poleceniem swego ordynariusza do kancelarii J. E. Ks. Prymasa i tylko tą drogą mogą być przyjęci do pracy duszpasterskiej we Francji. O ile idzie o formalności paszportowe, to województwa i ministerstwo dają ulgi paszportowe tylko tym księżom, którzy ze świadectwem definitywnego przyjęcia do pracy stają się przyjęci przez J. E. Ks. Prymasa Polski na przeciąg 2 do 3 lat. Na krótszy wyjazd ani Ks. Prymas nie przyjmuje, ani władze nie udzielają ulg paszportowych. We Francji księża polscy podlegają zwierzchnictwu księdza Rektora Misji Polskiej. (Kap.)

Wejście P. Jezusa do Jerozolimy (Lebrun).

NA NIEDZIELĘ PALMOWĄ

(Mat. XXI. 1-9.)

W on czas: Gdy się przybliżał Jezus ku Jeruzalem, i przyszedł do Betfagi, do Góry Oliwnej; tedy posłał dwu uczniów swoich, mówiąc im: Idźcie do miasteczka, które jest przeciwko wam; a natychmiast najdziecie oślicę uwiązaną i ośle z nią: odwiążcie i przywieďte: iż Pan ich potrzebuje; a zarazem puści je. A to się wszystko stało, aby się wypełniło, co jest powiedziane przez Proroka mówiącego: Powiedźcie córce Syońskiej: Oto Król twój idzie tobie cichy, siedzący na oślicy i na ośleciu, synu podjarzemnej. Szedszy tedy uczniowie, uczynili jako im rozkazał Jezus. I przywieśli oślicę i ośle, i włożyli na nie odzienia swoje, a jego wsadzili na nie. A rzesza bardzo wielka stali szaty swoje na drodze, a drudzy obcinali gałązki z drzew, i na drodze stali. A rzesze, które uprzedzały i które pozad szły, wołały mówiąc: Hosanna Synowi Dawidowemu! Błogosławiony, który idzie w imię Pańskie!

Maluczy w tłumie dziś robią owację P. Jezusowi. Cała Jeruzolima woła: «Hosanna Synowi Dawidowemu». Nieprawda jest, żeby tłum zdolnym był tylko do zbrodni, a przystępnym tylko dla niskich instynktów. Oto «rzesza bardzo wielka stali szaty swoje na drodze, a drudzy obcinali gałązki z drzew i na drodze stali. A rzesze,

które uprzedzały i które pozad szły, wołały mówiąc: Hosanna Synowi Dawidowemu. Błogosławiony, który idzie w imię Pańskie!» Tłum zdolnym jest i do szlachetnych porywów, skłonny jest i do dodatków, pięknych egzaltacji, przystępnym jest i dla uczuć najszlachetniejszych. W dniu uroczystym wjazdu P. Jezusa do Jeruzolimy maluczy wdzięczni za tyle cudów i dobrodziejstw od Niego doznanych, zupełnie samorzutnie zgottowali mu owację, jakiej już dawno nie widziało św. miasto, rozentuzjowowani Jego naukami szaty swoje zamiast dywanów rzucają na drogę, którą idzie, gałązki i kwiaty rzucają przed Niego i w uniesieniu wdzięcznym i radosnym wołają: Hosanna, hosanna.

Alé jakże zmienną jest łaska tłumy! Alcibiades tego doznał, doświadczyli tego trybunowie ludu, doznali tego władcy ruchów rewolucyjnych, którzy zrazu ubóstwiani z łaski tłumy, prędko w nienawiści tegosamego tłumy śmierć znaleźli jedni w zapomnieniu, inni na gilotynie. Zmienności uczuć poruszających tłumem doznał i P. Jezus. Ci sami, którzy dziś wołają: Hosanna, hosanna Synowi Dawidowemu niemal nazajutrz wołać będą: Ukrzyżuj go, ukrzyżuj go.

W tym tłumie, który wyszedł na pojmanie P. Jezusa do ogrodu oliwnego z kijami i mieczami późną nocą, byli słudzy płatni Kajfasza i książąt narodu, to narzędzie ślepe bez myśli i bez woli w ręku złych chlebobawców. Wśród nich znajdują się szumowiny, cmy nocne, indywidua najgorszego typu, bezdomne włóczęgi, w jakie obfitują bruki każdego wielkiego miasta, wyrzutki społeczeństwa, gotowe za grosz do każdej i najpodlejszej roboty: do kłamstwa, do zabójstwa, do rozruchu, do rewolucji; nie mają do stracenia, na wszy-

sko gotowi, do każdej awantury się mieszają. Taki gracz na psychologii tłumy jak Kajfasz, wiedział dobrze, że na tej zbrodniczej hołocie wielkomiejskiej trzeba mu się oprzeć, jeżeli chce nastrój zbrodniczy wywołać w mieście i rozszerzyć go na spokojnych mieszkańców Jeruzolimy. Tak zawsze postępowali demagogowie, którzy chcąc popłoch siać i steroryzować ogół, wywołać rozruchy i przelew krwi, kupują sobie najpodlejsze elementy ludzkości zdecydowane na wszystko.

Ta garstka sług i najetych szumowin sprowadziła P. Jezusa do podwórza Kajfasza i tak steroryzowała uczniów, że ci pierzebli nastraszeni; tak przerażała Piotra, że ten nie śmiał się przyznać do P. Jezusa i po trzykroć się go zaparł.

W tłumie przed Piłatem stali również maluczy. Byli tam książęta ludu, byli arcykapłani, byli wielcy reżyserowie wielkiej zbrodni, ale tłum składał się z maluczkich. Dlaczego oni wołali: ukrzyżuj go, ukrzyżuj go? Cóż im złego uczynił P. Jezus? Za co domagali się kary śmierci dla Niego? Przecież dla nich zawsze P. Jezus okazywał tyle dobroci. Na puszczy ich karmił cudownie, uzdrowiał im chorych. «Ludu, mój ludu, cóżem ci uczynił? — mógł powiedzieć P. Jezus. Za co, za co, skazują go na śmierć? Tłum nie myśli, tłum nie ma duszy, tłum nie ma poczucia odpowiedzialności, tłum nie ma poczytalności. Każdy z nich osobiście przypominał sobie dobrodziejstwa P. Jezusa, każdy z nich miał swój rozum, miał swoje sumienie i to mówiło wyraźnie, że P. Jezus jest niewinnym, przeciwnie, że jest najsprawiedliwszym. Alé w tłumie zatraciło się sumienie, zatraciło się rozumowanie wszelkie. Tłum podjudzony przez książąt narodu tłumił wszelkie sumienie osobiste, ulegał tylko namiętności, dał się powodować tylko niskim instynktom drzemającym na dnie duszy ludzkiej, a rozkiełzanym przez kajfaszowych pachotków. «Senatores boni viri, senatores mala bestia», mawiali współcześni Piłatowi. W tłumie mogą znaleźć się ludzie uczciwi, porządni, rozumni, sumienni osobiście, ale w tłumie zatracają swoją indywidualność i stają się dziką bestją. Dawniej i — dziś.

Trzeba mieć dużo panowania nad sobą, dużo odwagi, żeby nie dać się porwać prądowi, który włada tłumem, żeby nie stać się zwierzęciem razem z tłumem zezwierzęconym.

Piłat odwołał się do woli ludu, chcąc ocalić P. Jezusa. «Kogo chcecie, abym wam uwolnił Jezusa czy Barabasza?» Piłat plebiscyt urządził, urządza powszechne głosowanie, więc zrobił. Lud ma wybierać. A plebiscyt woła: «Barabasza wypuść, a Jezusa ukrzyżuj». Prototyp powszechnego głosowania wykazuje wartość jego.

Ileć jest na zebraniu, na wiecu, ileć jest znajdujesz się w tłumie, pamiętaj dobrze o swoim rozumie, o swoim obowiązku, o swoim własnym sumieniu, miej odwagę mówić otwarcie, co ci sumienie twoje nakazuje.

Dzień polski w Meaux 11 marca.

Piękny ten dzień pozostawił niezatarte wrażenie w naszej pamięci zarówno ilością zebranych, jak zwłaszcza całością swych imponujących uroczystości.

Już dla przygotowania jego rozesłałem wiele zaproszeń oraz dałem obszerne zawiadomienie w «Polaku we Francji» i w tutejszych organach katolickich: «La Semaine religieuse», i «La Croix de Seine-et-Marne». Urządziłem szereg zebrań na moich misjach, wyjaśniając cel i niezbędność tych wielkich manifestacji polsko-katolickich; zaszedłem również na kantinę cukrowni w Villenoy, aby zachęcić robotników polskich do zapisywania się na nasze koło oświatowe oraz przyjscia na misję 11 marca.

W sobotę rano 10 marca przyjechał X. Garstecki, którego zaraz przedstawiłem Ks. Kanonikowi Guignon, po południu zaś Jego Ekscelencji X. Biskupowi Gaillardowi. Wieczorem poszliśmy odwiedzić robotników cukrowni w Villenoy, aby ich zaważać na zebranie w

kościół tamtejszym. Przyszło koło 30, niemal wszyscy przystąpili do spowiedzi wielkanocnej. X. Garstecki wygłosił odpowiednią naukę, ja dałem błogosławieństwo Przenajświętszym Sakramentem.

Nazajutrz nasza wielka misja. Już na mszę św. X. Garsteckiego zaczęli napływać Polacy, którym drogę do kaplicy wskazywali członkowie tutejszej «Association Catholique de la Jeunesse française», jak mi to obiecał ich kierownik X. Prałat, za co mu tu publicznie dziękuję. Wiele osób przystąpiło znów do spowiedzi wielkanocnej, razem z Villenoy jakie 50-60. Zarazem przygotowałem do Sakramentu Bierzmowania.

Napływ ogromny był na mszę św. o godz. 10-tej, którą odprawiłem na intencję Misji polskiej w Seine-et-Marne. Cała dość duża kaplica była zapełniona po brzegi, wśród zaproszonych gości i uczestników widzimy X. Kanonika Guignon i X. Prałata Zhanela z misji czesko-słowackiej, p. Olsztyńskiego z Tow. Pracy, p. Korzybskiego z konsulatu R. P., dwie siostry ze św. Kazimierza z

(c. d. n.)

Przegląd spraw wychodźczych

OPIEKA DUSZPASTERSKA

W Kaplicy przy Zakładzie św. Kazimierza w Paryżu.

119, rue du Chevaleret, Paris XIII.
Rekolekcje.

Rekolekcje w kaplicy św. Kazimierza w Paryżu będą odprawiane od niedzieli Palmowej do Czwartku Wielkiego w następującym porządku:

W niedzielę Palmową (1.IV) o godz. 3.30 na «Gorzkich Żalach» nauka, wstępna.

W poniedziałek, wtorek i środę wielką (2.IV-4.IV) nauki rano po mszy św. o godz. 6.30 rano i o godz. 5 po południu.

Spowiedź w wielką środę od południa.

Uroczysta Komunia św. w Wielki Czwartek na mszy św. o godz. 8-mej.

Wielki Piątek.

Rano nabożeństwo liturgiczne będzie odprawione o godz. 7. Wznawiając prastare polskie uroczystości liturgiczne w czasie nabożeństwa przeniesienie będzie N. Sakramentu z ciemnicy do Grobu. Rozpocznie się zaraz adoracja przy grobie, która będzie trwała do rezurekcji.

Po południu o godz. 4 droga krzyżowa, gorzkie żale i kazanie.

Wielka Sobota

Rano nabożeństwo o godz. 7 przed południem i po południu świece pokarmów.

Wieczorem o godz. 8 rezurekcja i procesja.

Wielkanoc

Uroczyste nabożeństwo o godz. 8.30 rano.

W dep. Somme.

Ks. Kapelan departamentu Somme powiadamia niniejszem swych Rodaków, zamieszkających w departamencie Somme, że z racji spowiedzi Wielkanocnej dwaj księża polscy objeżdżając odwiedzają następujące miejscowości.

Ks. Wilk:

Montidier od godz 5 popoł. 31 marca do połud. 1 kwietnia.

Fransart od godz. 5 popoł. 1 kwietnia do połud. 2 kwietnia.

Ham d godz. 5 popoł. 2 kwietnia do połud. 3 kwietnia.

Peronne od 5 popołud. 3 kwietnia do południa 4 kwietnia.

Hervilly koło Roisel od godz. 5 popoł. 4 kwietnia do poł. 5 kwietnia.

Combles od godziny 5 popołudniu 5 kwietnia do poł. 6 kwietnia.

Authieu od 5 popołudniu 6 kwietnia do poł. 7 kwietnia.

Amiens od 5 popoł. 7 kwietnia do południa 8 kwietnia.

Ks. Poszwa:

Ailly le Ht. Clocher od godz. 8 rano do połud. dnia 25 marca.

Bernaville od godz. 3 popoł. do wieczora dnia 25 marca.

Hornoy od godz. 8 rano 2 kwietnia do poł. 3 kwietnia. Gamaches od godz. 5 wiecz. 4 kwietnia do poł. 5 kwietnia.

Escarbotin od godz. 5 wiecz. 5 kwietnia do południa 6 kwietnia.

Abbeville od godz. 5 popołudniu 6 kwietnia do poł. 7 kwietnia.

Crepy-en-Ponthieu od godz. 5 wiecz. 7 kwietnia do poł. 8 kwietn.

Amiens od godz. 5 wiecz. 8 kwiet. do południa 10 kwietnia.

Metomesnil (Oise) od 8 rano do południa 16 kwietnia.

Ponieważ niepodobna jest powiadomić nigdy rozsianych po fermach rolników Ks. Kapelan prosi uprzejmie o wzajemne powiadamianie jeden drugich, by jak najwięcej z tych objazdów skorzystać mogło.

W dep. Seine-et-Marne.

Ks. Unslicht z Meaux odwiedzi:

Champcenet 31 marca do 2 kwietnia.

Provins i okolicę od 2 do 8 kwietnia.

W Wielki Czwartek, Piątek i Sobotę zebranie z nauką i spowiedzią w Kościele św. Krzyża (Sainte-Croix) o godz. 8-mej wieczorem. W niedzielę o godz. 9-tej tamże msza św. dla Polaków. Po południu wyjazd do Nangis.

Nangis od 8 do 9 kwietnia.

Nogent-sur-Seine (Aube) od 14 do 15 kwietnia.

Villuis 15-16 marca.

Bray-sur-Seine 16-17 marca.

Adres księdza Unslichta na czas od 24 marca do 20 kwietnia jest następujący: X. Unslicht, 4, rue de la Venière, w Provins.

W dep. Calvados.

Ks. Garstecki odwiedzi:

Potigny od 1 do 10 kwietnia.

W dep. Aisne.

1 kwietnia: Soissons.

2-3 kwietnia: VillersCotterets (Pisseleux, Dampleux, Coyolles, Valenciennes, Lagny).

3-4 kwietnia: Passy-en-Valois (Mariz Ste Geneviève, Macogny, Monnes, Troesne).

4 kwietnia: Soissons l'Hôpital (po południu).

5 kwietnia: Wielki Czwartek.

8 kwietnia: Pierwsza komunja św.

11-12 kwietnia: Cuiry-Housse (Cersenil, Limes, Quincy-sur-Lemont, Lesges, Tatinières, Jouaignes, Lhuys, Nampceluil, Violaine, Maast).

X. Knapik, zamieszkały stale w Lyonie, 51, Montée du Chemin Neuf odwiedzi następujące kolonje:

30 marca St. Pierre la Palud. Po południu zebranie Tow. «Oświaty» o godz. 5-tej. O godz. 7-mej spowiedź w kościele parafjalnym.

31 marca rano o godz. 7-mej msza św. Przedtem i potem spowiedź.

1 kwietnia nabożeństwo na Villeurbanne (pod Lyonem). Msza św. z kazaniem o godz. 9-tej. Przed sumą i po sumie okazja do spowiedzi.

2-5 kwietnia Jujurieux (departament Ain).

6 kwietnia Cran Gevrier (Haute Savoie). Spowiedź po południu.

7 kwietnia rano spowiedź. Po południu od godz. 4-tej do 6-tej spowiedź na Villeurbanne pod Lyonem.

8 kwietnia Wielkanoc w Villeurbanne. Nabożeństwo jak zwyczajnie w niedzielę o godz. 9-tej. Suma i kazanie. Przed sumą i po niej okazja do spowiedzi.

14 kwietnia do 17 kwietnia w Clermont-Ferrand.

Ks. Hofbauer:

Blois od 1 do 6 kwietnia.

Ks. Kleczyński:

Noyant, St-Eloy-les-Mines, Montluçon od 25 marca do 5 kwietnia. La Boule od 6 do 8 kwietnia.

X. Mościcki:

Basse-Indre 29 marca — 8 kwietnia.

La Bruze 8-22 kwietnia.

X. Kominek:

Villers-St-Paul et Creil 1 kwietnia.

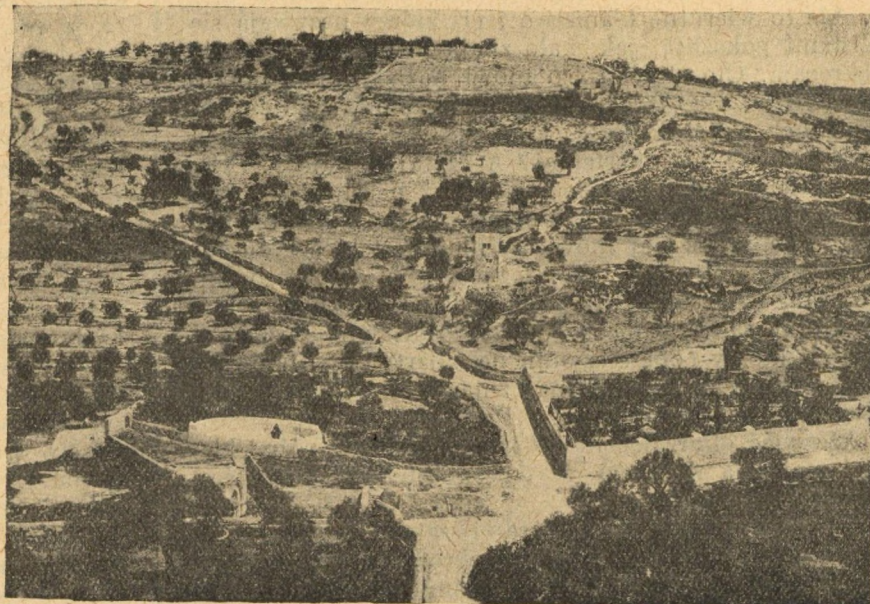
Z GÓRY OLIWNEJ

Śród ciemnej nocy, nad rzeką Cedronu,
Gdzie Gethsemanu ogród się rozkłada,
Chrystus Pan w przeddzień męczeństwa i zgonu,
Krwawy pot lejąc, na kolana pada.

Głaz zimny święte opasały dłonie,
Głazo drży, mdleje na widok cierpienia.
Dusza ściśniona, cała w smutku tonie,
I tylko w niebo zasyła westchnienia.

Ojeze mój! jeśli chcesz odejm odemnie,
Ten coś przeznaczył mi kielich goryczy,
Ale nie moja... przeto uczyni ze mnie,
Jak Twa przedwieczna wola sobie życzy.

Dla ludu tego wszystko spełnię, Boże,
Bo wiem, że Męka Ma — zwycięstw zaranie
Ze przez nią ziemi Twych łask błysną zorze,
A potem — jasne, wieczne Zmartwychwstanie.

Góra Oliwna.

W SPRAWIE ATAKÓW NA KSIĘDZA UNSZLICHTA

Jakieś nieznane indywidua, bojące się światła dziennego wydały i rozpowszechniały w Meaux po zakończeniu naszej misji 11 marca, odezwę przeciwko tejże misji i jej organizatorowi, księdzu Julianowi Unszlichtowi. Odezwa ta — bez żadnej wskazówki na to kto, gdzie, kiedy i w jakiej drukarni ją wydał — została przełożona na język francuski przez X. Juliana Unszlichta i przedstawiona J. E. X. Biskupowi, który postanowił ogłosić następujące oświadczenie, aby położyć kres tym ciemnym machinacjom.

Oświadczenie urzędowe Biskupstwa w Meaux.

Meaux, le 15 mars 1928.

Niektóre napiski pochodzące z anonimowego źródła starają się zniesławiać duszpasterstwo naszego kapłana, księdza Juliana Unszlichta, pośród jego polskich rodaków. Zakazaliśmy mu odpowiedzieć na to, jako rzeczy niegodnej kapłana, lecz aby uspokoić ludzi dobrej woli, którzy mogliby być zatrwożeni temi niedzielnymi wybrykami, oświadczamy, iż to my uznaliśmy powołanie kapłańskie Księdza Juliana Unszlichta, wyświęciliśmy go na kapłana w Meaux w 1924 roku; postawiliśmy na czele misji polskiej w Seine-et-Marne i że my mamy doń zupełne zaufanie.

Wobec tego robotnicy polscy w Seine-et-Marne mogą i powinni zwracać się z całą ufnością do Księdza Juliana Unszlichta.

Ludwik Józef, X. Biskup z Meaux. Zgodne z oryginałem.

X. Kanonik Guigno, korespondent diecezjalny Apostolatu cudzoziemców.

Oświadczenie Polskiej misji katolickiej we Francji.

Polska Misja Katolicka we Francji znajdując się pod wysokim kierownictwem J. E. X. Prymasa Hłonda przyłącza się w zupełności do tego oświadczenia J. E. Ks. Biskupa Gaillard'a w Meaux i wzywa robotników polskich w Seine-et-Marne do niedawania posłuchu ludziom złej woli, którzy przez brudne napaści na członka naszej misji księdza Juliana Unszlichta pragną, aby tamtejsi nasi rodacy pozostali bez wszelkiej opieki duchownej i stali się łupem ciemnych żywiołów z wielką szkodą swych własnych interesów.

Rektor Misji X. Szymbor.

Paryż w marcu 1928 roku.

Z TEKI APOLOGETY

Ostrożnie z ogniem, podpalacze!

20. Wiara w nieśmiertelność duszy jest w myśleniu szatana i ci, co tak uczą, są agentami szatana. Dowodem na to I księga Mojżeszowa. III. 4., gdzie szatan mówi do Ewy, że «nie umrzecie, jeśli z owocu zakazanego jeść będziecie».

Znowu ci sekciarze, bibliści! Znow ten «Wiek Złoty». Ale to wierutne kłamstwo i ci, którzy nazywają się biblistami pokazują, jak mało znają Pismo św. i jak je przekręcają. Oto słuchaj, co mówi Kaznodzieja Salomnowy (XII w. 7): «Wróci się proch do ziemi, skąd pochodzi, a duch wróci do Boga, który go dał». Nie jestże tu mowa o duszy nieśmiertelnej? A czytaj u Daniela (XII. 1-3): «Wielu z tych, co śpią w prochu ziemi, obudzi się, jedni na żywot wieczny, a inni na wieczne poharbienie? Czy można wyraźniej mówić o nieśmiertelności duszy? Otwórz Ewangelię św. Jana, zobacz r. V. w. 28, co tam mówi sam P. Jezus? «Przyjdzie godzina, w której wszyscy, którzy są w grobach, usłyszą głos Syna Bożego. I pójdą ci, którzy dobrze czynili, na zmartwychwstanie żywota, a którzy źle czynili, na zmartwychwstanie sądu.» Takich miejsc jest mnóstwo w Piśmie św.

Jakże więc oburzającym jest, że przybłędy różne kłamią i wpierają w ludzi, że nieśmiertelność duszy jest wymysłem szatana.

Chyba oni sami są posłańcami szatana i opętancami, którzy wyraźne słowo P. Boga przekręcają i przychodzą z nauką, która nie jest zawarta w Piśmie św. Bezezwrotności trzeba, trzeba być opętany przez szatana czy przez obłąd

Sprawozdanie.

W zeszłą sobotę, 17 marca, odbył się w siedzibie własnej «Sokoła», 7, rue Corneille, Paris 6, pierwszy odczyt z przeżyciami druha Stefana Włoszczewskiego na temat: «100 lat rewolucji gospodarczej», zakończony obszerną dyskusją.

Odczyt ten ujęty w doskonałą formę, dał poznać licznie zgromadzonym słuchaczom — rozwój ekonomiczny, począwszy od produkcji rodzinnej, a skończywszy na maszyniźmie obecnym olbrzymim. Oklaski rzesiste nagrodziły prelegenta — za jego trud.

W dyskusji zabierali głos PP. Inspektor Maciszewski, P. Grenkamp-Kornfeld, druh Dąbrowski i przew. «Sokoła».

W świeżo udekorowanej sali — lokalu «Sokoła», druhinie roznosiły ferbatkę ze smacznymi dodatkami, za co się należy Komisji Gospodarczej, wybranej umyślnie w tym celu, serdeczne podziękowanie.

W ten sposób «Sokół» w Paryżu zainaugurował serię odczytów dyskusyjnych sobotnich na temat wiedzy i nauk ścisłych.

Kongresy religijne w Polsce w r. 1928.

W roku bieżącym odbędą się następujące kongresy religijne w Polsce. W dniach 16 i 17 czerwca — kongres Eucharystyczny we Lwowie, w dniach 23 i 24 czerwca — kongres Maryjny w Gostyni i koronacja Cudownego Obrazu Matki Boskiej Gostyńskiej, w dniach od 29 czerwca do 1 lipca — kongres Eucharystyczny w Łodzi, dnia 8 i 9 września — kongres Eucharystyczny w Częstochowie, pod koniec zaś września kongres Misyjny w Warszawie.

Zmiana wojewody poznańskiego

Dotychczasowy wojewoda poznański p. hr. Biński podał się do dymisji. Dymisja została przyjęta. Na to stanowisko ma być mianowanym, jak krąży pogłoski, wojewoda wileński p. Raczkiewicz.

Kapłan katolicki drugi raz ministrem Jugosławii.

Ksiądz Antoni Koroszec, przywódca słoweńskiej partii ludowej, był ostatnio ministrem handlu w gabinecie słoweńskim. Jako taki otrzymał przezwisko «kapłana kolejowego». Obecnie mianowany został ministrem spraw wewnętrznych. W celu zapoznania się naocznie ze stosunkami w kraju, odbył on długą podróż po całym królestwie. Za poprzednich rządów ks. dr. Koroszcza pociągi w Jugosławii chodzili ze ścisłą dokładnością i punktualnością, ponieważ linie kolejowe były lepiej niż kiedykolwiek obsługiwane. Ks. Koroszec cieszy się poważaniem nawet u swych przeciwników politycznych.

jakiś, żeby tak nauczać, jak oni nauczają wbrew wyraźnej nauce Boga samego.

21. «W Rosji, gdzie komunizm jest górą, nauka Marxa jednak święciła trjumfy i uszczęśliwiła naród».

Nie wiem, na czym mają polegać te rzekome triumfy nauki Marxa w Rosji. Czy może na tem, że kazano zrabować naczynia kościelne, gdy chodziło o złagodzenie straszliwej nędzy ludu? Ale czy myślicie, że pieniądze za te naczynia poszły na ulżenie tej nędzy? Może jaki ochłap rzuceno «ludowi», ale przeważna część powędrowała do kieszeni wiernych, przeważnie żydowskich zwolenników rządu sowieckiego, zupełnie tak samo, jak po obrabowaniu kościołów we Francji. Ojciec św. w dniu 14 maja 1923 r. zawiadomił Cziczerina, że te święte przedmioty, zrabowane ze świątyń katolickich, gotów jest odkupić dla tychże świątyń, ale nawet Lenin nie raczył Ojcu św. odpowiedzieć, mimo, że kilkakrotnie o odpowiedź prosił. — Szlachcie i ziemianom sowiecy rosyjskie pozabierały cały majątek, a zato pozwolono kapitalistom żydowskim dorwać się do władzy. Socjaliści z poza Rosji przyznają otwarcie, że rosyjscy bolszewicy zabrali ludowi rosyjskiemu jego majątek po to, żeby go zgromadzić w rękach małej grupy kapitalistów. I tak socjalistyczny pisarz «Parvus» w czasopiśmie p. t. «Glocke» z dnia 16 lutego 1918 oskarża bolszewików, że do swych banków naspędzali pieniądze szerokich mas ludności, szczególnie warstw średnich, ażeby je potem wydać wielkim kapitalistom. A socjalistyczny polityk gospodarczy Max Schipfel w «Sozialistische Monatshefte» (31 grudnia 1919) tak pisze: «Bolszewicy, żeby przed światem ukryć swoje właściwe zamiary (a świat według łacińskiego przysłowia chce, żeby go oszukiwano), wpadli na paradny pomysł: mianowicie oświadczyli oni, że przedsiębiorstwa prze-

W KILKU SŁOWACH O TEM, CO SIĘ DZIEJE NA WYCHODŹTWIE

Polscy robotnicy, którzy mają zamiar kupić gospodarstwo rolne we Francji, osiedlają się najpierw w Villemur koło Montauban, aby poznać rodzaj gospodarstwa południowej Francji. System ten wprowadzony jest przez «Agricolon».

W Montluçon nauczycielką polską została b. posłanka Moczyłowska.

Na imieniny marsz. Piłsudskiego wspaniała akademja odbyła się 18.III wieczorem w sali oceanograficznej w Paryżu z inicjatywy p. red. Budzyńskiego.

Związek Towarzystw Polskich w Belgji zwołuje zjazd delegatów na niedzielę 1.IV do Brukseli. To w Belgji, a we Francji ani rusz. Zawsze ktoś ma.

W Libercourt koło muzyczne urządza 25.III o godz. 8 lekcję, a o godz. 10 zebranie. W niedzielę, w święto rano? A kiedy czas na mszę św.?

W Noyelles-sur-Lens Tow. św. Barbary obchodzi 25.III czwartą rocznicę. W sobotę i w niedzielę spowiedź, potem wspólna komunja św. w Sallaumines. Wreszcie zebranie po południu. Tak się obchodzi rocznice! Brawo!

Po pułk. Klebergu został attaché wojskowym pułk. Bleszyński objął już urzędowanie.

Francuskie ministerstwo pracy oficjalnie ogłosiło: w roku 1914 było we Francji 20.000 polskich robotników, których zaczęto sprowadzać od 1907 roku. Od 1919 do 1.1.1927 oficjalną drogą wprowadzono 375.878 polskich robotników. Ministerstwo wyraża się z wielkim uznaniem o polskich robotnikach.

W Noyelles-sur-Lens zmarł 6.IX.227 górnik Tomasz Bzdega. Lekarz kopalniany oświadczył, że zmarł od zapalenia ślepej kieszki. Na żądanie Z. R. P. odbyła się 19.III.28 ekshumacja. Stwierdzono, że ślepa kieszka jest normalna i że zmarł od wypadku w kopalni. Wdowa więc otrzyma rentę 2000 fr. rocznie.

W Lens odbył się zjazd delegatów Zw. Tow. Kat. 18.III wśród nastroju poważnego, świadczącego o sile i rozwoju na statecznych podstawach. X. Garstecki, sekr. gen. stwierdził 14600 należących do Związku.

Prezesem okręgu VII Z. R. P. został Grypczyński w Montceau-les-Mines.

W Sallaumines 25.III akademja na cześć Piłsudskiego.

Towarz. Wzajemnej Pomocy w Hennin-Liétard urządza 25.III zabawę na rzecz chorych.

W Montigny-en-Ostrevent znowu katastrofa w kompanji d'A-

niche wskutek eksplozji w kopalni. 2 zabitych, 10 rannych. Wśród rannych są Polacy.

Tow. św. Józefa w Houdain odbyło wspólną spowiedź i komunję wielkanocną 25 marca.

Związek byłych wojaków w Marles ma zbiórkę w niedzielę 25.III i wyrusza z sztandarami do kościoła na mszę św. za pomyślność kraju i marszałka Piłsudskiego.

Wesoły Tułacz w Mazingarbe ma 25.III rocznicę z nabożeństwem rano (X. Sekretarz Gener.), z przedstawieniem po południu. Znakiem!

W Paryżu dużo wrzawy było. Znikła studentka polska. Polska? Nazywała się Dorcia Kaufman. Ach, taka polka. Znalaziono ją wreszcie w więzieniu za kradzież. No, rozumie się!

W St-Etienne koło śpiewu Chopin urządza rocznicę 8.IV. Odczyt o Chopinie wygłosi X. Spychalski.

W Bruay uroczystość imienin marsz. Piłsudskiego 25.III z mszą o godz. 10.30, z przedstawieniem o godz. 3 ciej.

Zjazd delegatów Z. R. P.

Zarząd Główny Związku Robotników Polskich niniejszem zawiadamia wszystkie filje Związku Robotników Polskich we Francji, że Roczny Zjazd Delegatów Z. R. P. odbędzie się dnia 1 kwietnia 1928 roku w Douai na sali Ratuszowej.

Początek punktualnie o godzinie 10-tej.

Filje liczące do 100 członków reprezentuje prezes filji, a filje przewyższające 100 członków winny oprócz prezesa filijnego wysłać jednego delegata.

Porządek dzienny Zjazdu zostanie przesłany wszystkim filjom przed 1 kwietnia br. wraz z instrukcjami i regulaminem Zjazdu.

Przedstawiciele organizacyj społecznych i prasy otrzymają piśmienne zaproszenia.

Skarbnik Główny w dniu Zjazdu ureguje kosztą podróży i diety tylko członkom Komisji Rewizyjnej. Prezesom Okręgowym i członkom Zarządu Głównego. Prezesi filijni i delegaci winni przedstawić swe kwity skarbnikowi filji celem uregulowania się z pieniędzy związkowych.

Filjom liczącym mało członków i oddalonym od Douai zaleca się dać prezesom okręgowym upoważnienie do zastępstwa.

Zarząd Główny Związku Robotników Polskich we Francji.

Zebranie Tow. Pologne.

Zarząd P. Tow. G. S. «Pologne» w Paryżu zawiadamia członków i sympatyków, iż dnia 31 marca w sobotę 1928 roku odbędzie się w siedzibie T-wa, 4, rue Saint-Denis nadzwyczajne walne zebranie, na którym przeprowadzone będą bardzo ważne sprawy, interesujące każdego członka.

Za Zarząd W. St. Malchrowicz.

myślowe zostały uznane za własność państwową, ale że nie tykają bynajmniej całej podstawy, bez której żadne przedsiębiorstwo się nie uda, czyli prywatnego kierownictwa i zysku przedsiębiorcy. Faktycznie jednak poddali te przedsiębiorstwa do tego stopnia centralizacyjnemu systemowi regulacji, że przypominają one osławione i znienawidzone słusznie centrale i towarzystwa wojenne. Kto na własnej skórze doznał «błogich» skutków tych centrali, ten chyba nigdy nie będzie ich błogosławił.

Nie bardzo też triumfalnie brzmi to, co Lenin musiał powiedzieć na XI kongresie komunistycznym w r. 1822 w Moskwie: «Mamy wprowadzić w rękę wszelkie możliwe środki władzy i potęgi, ale brak nam możliwości używania tych środków». Mała to dla nas pociecha, że w państwowych trustach oraz w mieszanych przedsiębiorstwach zasiadają najlepsi komuniści, pełni poczucia odpowiedzialności (?), bo na gospodarce znają się oni jeszcze gorzej, aniżeli kapitalistyczny przeciętny subjekt, który praktykę swoją odbył w poważnej firmie. W 99 wypadkach na 100, komuniści są na takich urzędach, którzy nie umieją prowadzić». A w dniu 28 czerwca 1922 jeden z głowaczów sowieckich, żyd Kamieniew, oświadczył w urzędowej gazecie bolszewickiej «Izwestija», że rząd bolszewicki «nie posiada możliwości, żeby się mógł obejść bez międzynarodowego kapitału».

To wszystko przecież brzmi raczej, jak piosenka bankruta marxowskiego, aniżeli jak hymn triumfalny. Zresztą do rządów sowieckich dostało się wielu takich, dla których cały system marxowski był właściwie tylko drabiną, po której pragnęli się dostać do pojęcia sperki. To znaczy, że bolszewikom brakuje także woli. Wspomniana dopiero gazeta tak się skarżyła w N-rze z dnia 11 listopada 1921 roku: «W żadnym, nawet najbogatszym kraju ka-

pitalistycznym niema teraz takiej rozpusty, takiej rozrzutności i takiego wyuzdania, jak między naszymi najwyższymi rzednikami sowieckimi i świeżo upieczonymi burżujami. W Paryżu, w Londynie, w Nowym Yorku panuje luksus wskutek nadmiernego bogactwa, a u nas panuje luksus mimo niesłychanej dokoła nędzy i nigdy dotąd niewidzianego głodu».

Po to więc robotnik robił oszczędności, nawet w największej biedzie, żeby żydowscy carowie sowieccy mogli sobie pozwalać na hulatyki ze swojemi «damami» w wielkich miastach, europejskich, w których utonęły ich pieniądze.

Można wobec tego zrozumieć, dlaczego niejednemu przywódcy komunistycznemu w innych krajach przychodzi ochota do socjalizacji przedsiębiorstw, ale niepodobna zrozumieć, jak mogą tysiące ludzi pozwolić, żeby im «uszcześliwiać» na sposób bolszewicki własną ojczyznę. Biedny, zaślepiony naród! Ale przecież niejednemu już się zaczynają otwierać oczy.

Nawet niemiecki «Naprzód» o całej robocie Lenina taki wydaje potępiający wyrok z okazji jego śmierci.

«Mimo stosowania żelaznej dyktatury i najkrwawszego terroru auto Lenina ugrzęzło w bagnie gospodarczej i społecznej reakcji rosyjskiej. Z tego wszystkiego, co Lenin obiecywał na początku rewolucji bolszewickiej, nie sprawdziło się nic. Rzekoma dyktatura proletariatu zamieniła się na dyktaturę nad proletariatem; a miejsce proletarjackiego samorządu sowieckiego zajęła tyranja szczupłego grona biurokratów sowieckich, zamiast socjalizacji rolnictwa i przemysłu panuje dzisiaj nowa polityka gospodarcza, w której brutalna rabunkowa gospodarka dawnego kapitalizmu walczy o lepsze z biurokratyczną gospodarką kapitalizmu państwowego».

Zarząd Polskiego Towarzystwa Ogrodniczego w Paryżu, 42, rue d'Argout, Paris II (Metro Louvre lub Sentier) podaje do wiadomości, że w niedzielę dnia 1 kwietnia r.b. o godzinie 3.30 po poł. odbędzie się Walne Zebranie półroczne, na które uprzejmie zapraszają się członkowie i sympatycy.

Sekret. gen. Płaskoński.

Zarząd Okręgu podaje do wiadomości, że przyjmuje tylko do dn. 31 marca r.b. ekspozyty, przeznaczone na wystawę naszą. Prosimy więc wszystkich eksponentów o zastosowanie się do powyższego terminu. Ekspozyty przyjmuje «Sekretariat Okręgu I-go, 2 avenue de l'Hôpital w Montceau-les-Mines.

Za Zarząd: Sekretarz.

Niniejszem zapraszamy Szan. Rodaków i Rodaczki na przedstawienie amatorskie, które odbędzie się dnia 1-go kwietnia w salce Vieux Cinéma w Bois-du-Verne. Otwarcie kasy o godzinie 4-tej popoł. Zarząd Okręgu I-go Z. P. T. K. w Montceau-les-Mines.

Nasze odpowiedzi.

Dul Adalbert. Proszę najprzód wziąć ślub cywilny w merostwie, a na podstawie otrzymanej książki «livre de mariage» (którą po ślubie wyda mer państwu) może pan w każdym kościele katolickim wziąć ślub. Jeśli pan chce wziąć ślub w kościele polskim w Paryżu, może pan się zgłosić w dowolnym dniu.

Bessaraba Ludwik. Adres konsulatu angielskiego podajemy: Consulat General Britannique, 7, bis rue Lord Byron, Paris 8. Po resztę informacji niech Pan się zwróci do «Pollexpress», 3, rue Chauveau-Lagarde, Paris VIII.

Kiepusa Franciszek. Niech pan w tej sprawie napisze do Office Central de la Main d'Oeuvre Agricole, 8, rue d'Athènes, Paris (pisać można po polsku).

Wichliński Wład. Pieniądze nadeszły. Prenumeratę ma pan opłaconą do 1.7.28. Pokwitowanie dopiero się ukaze. Paszport należy wysłać w liście poleconym do konsulatu, prosząc o przedłużenie.

Poszukiwania.

Osoby, którym znane jest miejsce obecnego pobytu:

Ciecko Marka, który w roku 1927 pracował jako robotnik rolny u M. Groussard Paul, Bourg de Ronfengerai;

Fedana Jana, ofiary wypadku przy pracy;

Góreckiego Emilla, urodz. 13 kwietnia 1895 roku, ofiary nieszczęśliwego wypadku przy pracy u p. Marly w Crecy (Yonne) —

zechcą podać obecny adres tychże Konsulatowi Generalnemu R. P. w Paryżu, 19, rue Alphonse de Neuville.

Ktośby wiedział o Andrzeju Stachowiczu, który dawniej pracował we firmie Herman Gaston w Vierzy, departament Aisne, niech poda wiadomość do Administracji «Polaka we Francji».

Ktokolwiekby znał miejsce zamieszkania:

Bronisława Dzieciola, który miał mieszkać swego czasu w Marles-les-Mines (P. de C.), 87, rue de Bordeaux, celem doręczenia mu ważnych dokumentów osobistych.

P. Władysława Gabrysiaka, który pracował swego czasu w kopalni Courrières i tamże uległ wypadkowi przy pracy dnia 18.6.1927. a następnie podobno wyjechał do Belgii.

Piotra Jedynaka, urodzonego 11.12.1898, który mieszkał w Lille, 4, rue des Arts i uległ wypadkowi przy pracy (amputacja małego palca lewej ręki).

Leonarda Waligórskiego, zam. w Bruay-en-Artois, 30, rue Casimir Beugnet.

Piotra Hessa, zam. 10, rue Condorcet, Cité de la fosse Nr. 4, Lens.

Mareina Bukowskiego, który pracował swego czasu w kopalni Noeux i tamże uległ wypadkowi przy pracy, — zechcą podać adresy ich, względnie adresy ich rodziny wydziałowi Prawnemu Konsulatu R. P. w Lille z powołaniem się na Nr. 35362 (Gabrysiak), Nr. 34106 (Jedynak), Nr. 34153 (Waligórski), Nr. 35.586 (Hess) i Nr. 37044 (Bukowski).

Ewa PARSEZEWSKA, zamieszkała u Madame Lombard, 3, rue Rom, Lyon (Rhône) poszukuje swego męża Wojciecha Parszewskiego, któryby wiedział o miejscu pobytu wyżej wymienionego, proszony jest podać jego adres Ewie Parszewskiej.

KALENDARZ

Kwiecień 30 dni.

1. Niedziela Palmowa: Hugona b.
2. Poniedziałek: Franciszka z Pauli.
3. Wtorek: Ryszarda b.
4. Środa: Izidora b. d. K.
5. Wielki Czwartek: Wincentego.
6. Wielki Piątek: Celestyna p.
7. Wielka Sobota: Epifanjusza b. m.

POLSKIE BIURO PODROZY "POLEXPRESS"

3, rue Chauveau-Lagarde. PARIS (VIIIe)

Staraniem polskiego Biura «Pollexpress» zorganizowane zostały specjalne pociągi dla wychodźców polskich, powracających do kraju, po cenach wyjątkowo niskich.

Pociągi będą odchodziły z PARYŻA i z LILLE

Data odejścia każdego pociągu będzie podawana w prasie polskiej o parę tygodni z góry.

Drugi pociąg specjalny odejdzie z PARYŻA do POLSKI przez LILLE

Z PARYŻA dnia 26 kwietnia
o god. 8 wieczór.

Z LILLE dnia 27 kwietnia
o god. w nocy

Bilety będą sprzedawane do dnia 22 kwietnia wieczór.

CENY BARDZO ZNIŻONE

(przeszło o 100 fr. taniej)

Ceny: PARYŻ — WARSZAWA fr. 355

PARYŻ — KRAKÓW » 350

IŁOŚĆ MIEJSC OGRANICZONA

PARIS (VIIIe), 3, rue Chauveau-Lagarde.

MARLES-LES-MINES, rue Pasteur en face du cimetière

LENS, Hôtel Polonais, 24, rue de la Gare

BRUAY-en-ARTOIS, 117, rue de la République

ARRAS, rue d'Amiens près de l'octroi

DOUAI, 47, rue de Bellain

LA MADELEINE, 20, avenue Foubert

LILLE, 21, rue Faidherbe,

BARLIN, LILLE, rue Ferrer

POCIĄG POSPIESZNY BEZPOSREDNI

LILLE — WARSZAWA fr. 305

LILLE — KRAKÓW »

ZGŁASZAJCIE SIĘ BEZZWŁOZNIE do

« POLEXPRESS »

Mme DELAUTRE,

P. MAGROWICZ,

P. KRYSIAK,

P. CLERET,

KSIĄŻNICA OŚWIATOWA,

KSIĄŻNICA OŚWIATOWA,

AGENCE LUBIN,

P. KRYSIAK,

UWAGA: PRZED NABYCIEM BILETU SPRAWDZIĆ NALEŻY CZY POSIADANY PRZEZ INTERESOWANEGO PASZPORT JEST WAŻNY NA WYJAZD DO POLSKI. JEŻELI PASZPORT JEST PRZEDAWNIONY, INTERESOWANY WINIEN ZWRÓCIĆ SIĘ BEZZWŁOZNIE DO WŁASCIWEGO KONSULATU POLSKIEGO, ZAZNACZAJĄC WYRAŹNIE, ŻE MA ZAMIAR WYJECHAĆ SPECJALNYM POCIĄGEM, ORGANIZOWANYM PRZEZ « POLEXPRESS ».

NUMER WIELKANOCNY
 « POLAKA WE FRANCJI » UKAŻE
 SIĘ BOGATO ILUSTROWANY

DOSTARCZAM DO FRANCJI
TANIE CZESKIE PIERZE
BENEDIKT SACHSEL
 Lobzy Nr. 346 u Pilzen
 CZECHY
 (République Tchécoslovaque)

kilogram białego dartego 30 fr., lepszego 40 i 50 fr.; miękiego jak kwap 65 i 75 fr.; najlepszego 90 fr. — Ceny we frankach francuskich Wysyła bezpłatnie i bez cła za załączką pocztową. Opakowanie się nie wlicza. Wymieniam i odbieram napowrót. — Próbką darmo. — Paczki z Czech do Francji są około 14 dni w drodze.

Polska LECZNICA
UNIVERSELLE

5, rue Euryale-Dehaynin, PARIS 19. (na parterze)

Métro : Jaurès, Tramwaje N° 29, 21, 51. Autobus M.

OPERACJE, CHOROBY PŁUC, SERCA, ŻOŁADKA, SKÓRNE
 WENERYCZNE, KOBIECE, USZU, GARDŁA I NOSA, PROMIENIE, LABORATORJUM NAJNOWSZE METODY LECZENIA
 NIEDAWNO ZOSTAŁ OTWARTY ODDZIAŁ DENTYSTYCZNY.

Przy klinice

b. Naczelný Lekarz 30 p. Str. Kaniowskich
DOKTÓR POLSKI

Przy wypadkach przy pracy leczenia darmo.

Przyjęcia : w dnie powszednie od 10—12 i od 4—7 popołudniu.
 Prócz tego we wtorki i czwartki do 8 w. W niedzielę od 9 — 12 rano.

CABINET MEDYCZNY POLSKI

D-ra P. WALDE

b. ordynatora szpitala w Vesinet, Laur. Fak.

PARIS. 1, rue de Provence

Métro : Cadet, Pelletier, Notre Dame de Lorette

Przyjmuje codziennie od 9 do 12 i od 20 do 22 godz.

W niedzielę tylko do 12 godz.

i na rendez-vous

DOKTORZY SPECJALIŚCI

CHOROBY MOCZU, WENERYCZNE SYFILIS, TRYPER. Choroby skórne
 niemoc piciowa. Choroby krwi, nerwów, serca, płuc, żołądka, brzuszne
 Bóle i reumatyzmy, serum, zastrzyki.

Choroby kobiece i dziecięce przez **DOKTORKE POLSKĄ**. Informacje
 bezpłatne listownie. Porada 15 franków.

Dr. CAMMAS

NAJSTARSZA

KLINIKA FRANCUSKO-POLSKA

Choroby skórne i dróg moczowych

Choroby kobiece. Leczenie wszelkich chorób.

Analizy Seroterapia, Elektroterapia, Lampa kwarcowa.

PRZYJĘCIA CODZIENNIE

od godz. 9-12 i od 2-7 wieczorem.

Ceny umiarkowane.

Adres : 10, rue du CHATEAU D'EAU, PARIS
 w pobliżu Place de la République.

Kto chce wiedzieć co się w świecie dzieje,
 Ten czyta i prenumeruje

“PRZEGLĄD ŚWIATOWY”

największe czasopismo ilustrowane w Polsce.

Rocznie 20 zł. półrocznie 10 zł.

Do nabycia wszędzie — gdzie niema żądać.

Wszelkie korespondencje i prenumeraty wysyłać
 pod : Skrzynka pocztowa 135, Warszawa.

ADWOKAT PRZYSIĘGŁY

przy Petersb. sędzie apel.

Jerzy LEWIŃSKI

5, rue Boudreau (przy Opéra) Paris (9e)

Métro : Opéra Tel. Central 94-37 — 94-66

przyjmuje od 10 do 12 i od 2 do 6 w niedzielę od 10-12.

Sprawy karne, cywilne, handlowe i administracyjne. Obrona
 we wszystkich sądach p. adw. francusk. Pełnomocnictwa.
 Rozwody. Sprawy ślubne. Tłumaczenia. Korespondencja w
 Polsce. Akta rejestralne. Spadki. Naturalizacja. Porady
 listowne i osobiste.

Niebywała Okazja

Za **25** franków zegarek doskonale chodzący, z 5-letnią
 gwarancją.

Za **75** franków zegarek damski na rękę złoty bardzo
 ładny z 10-letn. gwarancją « plaque-or » na
 10 rubinów.

Zamawiajcie pod adresem :

CARVATTE, place de la gare, Montceau-les-Mines. (S.-et-L.)

Lekarz-Polak

Dr. Franciszek Brabander

b. ekstern. szpitali m. Paryża przyjmuje rano od 11
 do 12 i po poł. od 3 do 6 w niedzielę od 10 tej rano

CHOROBY WEWNĘTRZNE, SKÓRNE I DRÓG MOCZOWYCH

Ceny Specjalne dla Robotników

21, Boulevard Port-Royal 1 piętro na lewo (Métro Vavin)

Uwaga : 21, nie 21 bis. Tél. Gobelins, 51-07.

DENTYSTA-LEKARZ E. SMULAR

z paryskiego fakultetu medycznego

Leczenie i rwanie zębów. Najnowsze sposoby bez bólu.

Korony sztuczne, mostki. Dla niezamożnych zniżki.

Przyjmuje codziennie od 9 ran. do 8 wiec. w niedzielę do 2 pop.
 48, rue Dunkerque. Métro : Gare du Nord, Barbès, Anvers. Tél. Trudaine 42-79

CHORZY! Laboratoire SYLKA
 1, rue de Provence, PARIS

TRYPER Komplet lekarstw wraz z pompką.....	30. fr.
Takiż komplet wraz z lekarstwem na oczyszczenie krwi.....	50. »
Podwójny komplet lekarstw.....	80. »
Osobne pudełko pigulek Catapio.....	18. 80
SYFILIS Komplet na 20 dni leczenia wraz z lekarstwem na oczyszczenie krwi.....	40. »
Podwójny komplet (na 40 dni).....	70. »
Kuracja specjalna, bardzo mocna, o podwójnem działaniu, przez otwór kanału odchodowego i drogą zażywania pigulek...	150. »
UPLYWY BIAŁE Komplet lekarstw bardzo mocnych.....	60. »
PERYODY zatrzymane spóźnione bolesne. Komplet lekarstw...	50. »
CHOROBY SKÓRNE, pryszcze wyrzuty Egzema. Leczenie.....	40. »
ANEMIA, brak apetytu. Komplet leczenia.....	50. »

Odpowiednia dyeta oraz specjalny sposób leczenia :

REUMATYZMU, bólów nerkowych, przeziębienia, choroby płuc,
nabrzmienia żył, hemoroidy, solitera, zatwardzenia, bezsenności, ner-
wów, niemocy piciowej itp. - Ekspedycja wszelkich lekarstw za za-
łączką pocztową.

Przyjęcia Lekarza LEKARKI POLSKIEJ codziennie od 9-12 i od 20-22 godz.

W niedziele i święta od 10-12. Informacje listowne bezpłatnie.

Métro : le Pelletier. i Cadet. Nord-Sud : Notre-Dame de Lorette.

KLINIKA POLSKA

Spodziewamy się twierdzą ci, którzy mają wiarę, gdyż wiara daje nadzieję a w nadziei tkwi największa moc.
Zwracajcie się do nas ze wszystkimi chorobami, a wyleczymy was.

ALE NIE ZWLEKAJCIE!

bo wiedzieć musicie, że miliony szkodliwych bakterii gnieździ się nawet w zdrowym naszym organizmie a przy najmniejszej chorobie one się mnożą i grożą naszemu zdrowiu.

W naszej KLINICE są lekarze specjaliści dla wszystkich chorób, jako to:

kobiece, wewnętrzne, dziecięce, skórne, weneryczne, oczne, uszne, gardłowe nosowe.

Są specjalne pokoje dla operowanych w naszej Klinice. Operacyj dokonują profesorowie paryskich i polskich Uniwersytetów.

Klinika posiada GABINET DENTYSTYCZNY zaopatrzony w najnowsze urządzenia techniczne: leczy się chore zęby, wstawia się plombę, nowe zęby złote i białe, koronki i mostki.

Dla robotników znaczne ustępstwo i dogodne warunki.

KLINIKA znajduje się:

62, rue de la Rochefoucauld (róg rue Pigalle)

Métro: PIGALLE

Przyjęcia codziennie od godz. 10-12 i od 2-9 wieczór.
W niedziele i święta od 10-12 i od 2-4 pól.

Najstarszy polski sklep

złożony w roku 1909

**Biżuterji Zegarków i
Instrumentów
Muzycznych**

ARMAND

Pod Zarządem
Marji
Wydynskiej

POLECA RODAKOM:

Zegarek doskonały chodzący z 5-letnią gwarancją stalowy lub niklowy.....	55 fr.
Zegarek, czarny lub niklowy, 15 rubinów ..	75 fr.
Zegarek nakręcany co 8 dni, czarny lub niklowy.....	95 fr.
Zegarek firmy Lip czarny lub niklowy, mechanizm ancre 15 rubinów	145 fr.
Zegarek, srebrny, mechanizm zbardo staranny	125 fr.
Zegarek, damski, czarny lub niklowy.....	75 fr.
Zegarek, damski, srebrny, bardzo ładny.....	95 fr.
Zegarek, srebrny, płaski, bardzo elegancki mechanizm ancre, 15 rubinów	165 fr.
633 Budzik	48 — 38 — 30 fr.
235 Harmonje w najlepszym gatunku, 10 tonów, 4 basy — 31 tonów, 12 basów 425 fr. 21 tonów, 8 basów.....	225 fr.
248 Harmonijki usne, Koncertowe, 64 tony, 26 fr. 80 tonów.....	36 fr.
342 Fonografy.....	325 fr. 875 fr. 425 fr.
457 Skrzypce w dobrym gatunku, w pudle 200 fr. 235 fr.	265 fr.
304 Przyrząd do ostrzenia brzytwy w futerale.....	6 fr. 10 fr.
317 Brzytwa w doskonałym gatunku.....	20 fr. 24 fr. 30 fr.
412 Grzeblenie z prawdziwego rogu, mocne..	7 fr. 0 fr. 12 fr.
447 Szczotki do włosów.....	10 fr. 12 fr. 14 fr.
502 Lusterka w niklowych ramkach.....	18 fr.
201 Mydło do golenia w metalowym futerale.....	4 fr.
907 Scyzoryk 2 ostrza i korkociąg, cały stalowy ..	8 fr. 12 fr.
612 Maszynka do strzyżenia włosów	49 fr. 55 fr.
Pędzle do golenia w doskonałym gatunku 6 fr. 9 fr.	12 fr.
Bindy do włosów.....	4 fr. 6 fr.

Do każdego zegarka dołączony jest dla czytelników POLAKA WE FRANCJI ładny znaczek bezpłatnie. Wysyła się po otrzymaniu przekazu pocztowego mandatu (postę), który nadesłać należy pod adresem:

Powiększony adres można wyciąć i nakleić na kopertę. — Opakowanie i przesyłka bezpłatnie. — Jeżeli macie trudności z wysyłką, pieniężny to napiszcie do nas nadmienając jaką nam sumę przesyłać chcacie a dostarczymy wam gotowy przekaz pocztowy który wystarczy oddać na pocztę i wpłacić wymienioną kwotę.

Katalogi wysyłamy bezpłatnie

ARMAND

4, rue des Archives
PARIS (4e)

Le Gérant: P. NEVEU.

Dr. RYPKO i dawn. Dr. VIALARD

DOKTORZY SPECJALIŚCI

17, RUE RÉAUMUR, PARIS

Métro: Réaumur-Sébastopol lub Artset Métiers lub Temple lub République w pobliżu głównych dworców kolejowych.

Nowe i radykalne sposoby leczenia elektrycznością, serum, zastrzykami, Choroby weneryczne i dróg moczowych: Syfilis. Tryper. Szankier. Choroby krwi, skórne, niemoc płciowa. Choroby nerwów, serca, płucne, żołądka i brzuszne. Bóle i reumatyzmy. Badanie krwi. Mocz, Ropy i t. p.

Codziennie od 9 rano do 9 wiecz, w niedziele od 9 rano do 6 wiecz. Mówi się po polsku, francusku, niemiecku. Dla robotników i urzędników ceny zniżone.

LECZNICA POLSKA

18, rue Malher. — PARIS-4^e.

DIATERJA. DARSONWALIZACJA, LAMPA KWARCOWA (Górskie słońce) Prześwietlanie promieniami RENTGENA

CHOROBY WEWNĘTRZNE: płuc, serca, narządów trawienia, reumatyzm, hemoroidy, żylaki

CHOROBY WENERYCZNE I DRÓG MOCZOWYCH: tryper, szankier, syfilis, choroby krwi, niemoc płciowa

CHOROBY SKÓRY

CHOROBY KOBIECE I AKUSZERJA

Wszelkie operacje w najdogodniejszych warunkach

Dla bezrobotnych znaczne ulgi

BADANIE KRWI I MOCZU

Przyjęcie codziennie od 9 rano do 8 w. W niedzielę od godz. 9-12.

18, r. Malher, Paris (4e) w bramie 1-ep.

Métro: St-Paul. Tel.: Arch. 45-33.

SWOJ DO SWEGO

DLA WYGODY KLIENTELI ZMUSZENI

BYLIŚMY PRZENIEŚĆ

"POLDOM"

W CENTRUM MIASTA de własnego lokalu.

Polski Dom Handlowy: POLDOM
nowy adres: 12, rue des Panoyaux.
PARIS (XIVe)
Métro: Menilmontant (blisko Place République)

Adres ten wyciąć i przy zamówieniu nakleić na kopertę.
Otwarte w niedziele i święta do 3-iej.

**NAJLEPSZE I NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO ZAKUPÓW
DLA POLAKÓW**

POLDOM wysyła polakom odwrotną pocztą za zaliczką wszelkie
żądane towary, jak również polskie produkty spożywcze.

Gwarancja — Ceny konkurencyjne — Katalogi bezpłatne.

Kto raz kupi, stale zwraca się o wszelkie towary,
Dla zamówienia powyżej 200 franków — piękne premje.

Pierwsza polska szkoła SAMOCHODOWA im. Hallera

**35, rue Boissy-d'Anglas w podwórzu dom 9 1-sze
piętro. — PARIS-8^e**

(metr. i Nord-Sud: Madeleine. — Autobus AC od dworca Gare du Nord.)

Tylko dyplom naszej szkoły która jednocześnie daje wam prawo do wolnej jazdy po całej Francji a nawet całej Europie i w kraju. może Wam ułatwić do otrzymania dobrej posady.

Nasza szkoła wyucza Was w 14 dn. kursu jazdy i mechaniki wraz z przejściem egzaminu i otrzymaniem dyplomu szofera mechanika. Cały kurs kosztuje 250 fr.

UWAGA: Uczniom, którzy nie mogą zaraz przyjechać, tym wysyłamy pocztą kurs lekcji teoretycznych. Ci zaś po zaznajomieniu się z tym kursem przyjeżdżają na lekcje praktyczne. Uczniom po zdaniu egzaminu w naszej szkole na Szofera-Mechanika często dajemy posady we Francji i w Polsce polepszając ich byt.

Znajomość jęz. francuskiego nie obowiązuje. Przyjeżdżnym z prowincji, rekomendujemy mieszkanie, od 20 do 25 fr. na tydzień. Informacje wysyłamy bezpłatnie.

Zapisy codziennie od 9-iej do 7 1/2 pól. w niedzielę od 9-5 wieczorem.

Tow. Gen. Druku i Wyd., 71, rue de Rennes, Paris. — 1928